N°. 679. 1855.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

VRIJDAG 3 AUGUSTUS.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schoonveld en Zoon, Beursteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . ƒ 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden worden geplaatst tegen betaling van ƒ 1, het zegelregt daaronder begrepen.

Reeds meermalen waren wij voornemens, eenige opmerkingen mede te deelen over de onregelmatige en zonderlinge wijze, waarop het *Staatsblad* wordt uitgegeven. In den laatsten tijd vooral gaf de wijze van uitgifte, naar onze meening, nieuw voedsel aan deze opmerkingen; en het is, daarom, dat wij thans wenschen aan dat voornemen gevolg te geven.

Een dag of tien geleden zagen het licht de *Staatsbladen* 1855, No. 36 tot en met 59; een dag of zes geleden de *Staatsbladen* No. 60 tot en met 106. Hun inhoud is als volgt:

NOMMER van het *Staatsblad.*	ONDERWERP.	Dagteekening van de Vaststelling.	Dagteekening van de zoogenaamde Uitgifte.
N°. 36	Besluit over de Visscherij.	5 Mei	*zes* Mei.
» 37	» » Expeditie-kantoor van den Moerdijk	11 »	*achttien* Mei.
» 38	Politie-reglement voor de Marine-havens	15 »	*een-en-dertig* Mei.
» 39	Tractaat met Belgie over de consulaire agenten	20 »	*een-en-dertig* Mei.
» 40	Besluit rakende onderzoek van Stoomtuigen	24 »	*een-en-dertig* Mei.
» 41	Vernietiging van een Besluit van Gedeputeerde Staten	24 »	*vier* Junij.
» 42	Vernietiging van Gemeenteraads-besluiten	28 »	*vier* Junij.
» 43	Vernietiging van het Besluit van Gedeput. Staten van Zeeland	5 Junij	*dertien* Junij.
» 44	Tractaat met Frankrijk over consulaire agenten	20 »	*twaalf* Julij.
» 45	Vernietiging van het Besluit van Gedeput. Staten van Zeeland	23 »	*dertig* Junij.
» 46	Besluit rakende de Munt in Nederlandsch-Indië	23 »	*dertig* Junij.
» 47	Wet tot verlenging van den termijn van art. 293 Gemeentewet	29 »	*negen-en-twintig* Junij.
» 48	Wet kosten der huizen van bewaring	30 »	*vier* Julij.
» 49—58	Naturalisatie-wetten	5 Julij	*twaalf* Julij.
» 59	Wet over een Rijweg in Veendam	5 »	*twaalf* Julij.
» 60	Wet tot dading met de gemeente Kampen	5 »	*twaalf* Julij.
» 61	*Ontbreekt.*		
» 62	Wet, Hoofdstuk VIII, begrooting 1855	5 »	*zeven* Julij.
» 63	Overeenkomst tusschen Nederland en de Vereenigde Staten	7 »	*vier-en-twintig* Julij.
» 64	Overeenkomst tusschen Nederland en Siciliën	7 »	*vier-en-twintig* Julij.
» 65	Wet tot [illegible]	9 »	*twaalf* Julij.
» 66	Wet tot verstrekkingen Oorlog	9 »	*twaalf* Julij.
» 67	Wet op vermiste personen bij Scheepsrampen	9 »	*twaalf* Julij.
» 68	Wet voor 't vervoer van Buskruid	9 »	*twaalf* Julij.
» 69	Vernietiging van een Gemeente-besluit	9 »	*achttien* Julij.
» 70	Indeeling van het Haarlemmermeer	11 »	*achttien* Julij.
» 71	Amortisatie van Schuld	11 »	*achttien* Julij.
» 72	Verhooging der Som tot inkoop van Schuld	11 »	*achttien* Julij.
» 73	Wet tot bevordering enz. der Milit. Offic. bij de Zeemagt	11 »	*achttien* Julij.
» 74	» » » » » » » » » Landmagt	11 »	*achttien* Julij.
» 75	» wijziging hoofdst. X, begrooting 1854.	11 »	*achttien* Julij.
» 76	» vereeniging Gemeenten.	11 »	*achttien* Julij.
» 77—98	Wetten tot Vereeniging van Gemeenten.	11 »	*achttien* Julij.
» 99	Wet, verhooging hoofdstuk V, begrooting 1855.	11 »	*achttien* Julij.
» 100	Besluit nopens sommige losplaatsen.	10 »	*achttien* Julij.
» 101	Tractaat over den Nadruk.	12 »	*achttien* Julij.
» 102	Wet over de Waterschappen.	12 »	*achttien* Julij.
» 103	Wet afschaffing van den accijns op het gemaal	13 »	*vier-en-twintig* Julij.
» 104	Suikerwet.	14 »	*vier-en-twintig* Julij.
» 105	Afschaffing van het Tonnegeld.	14 »	*vier-en-twintig* Julij.
» 106	Vernietiging van een Gemeenteraads-besluit.	16 »	*vier-en-twintig* Julij.

Waartoe, vragen wij in de eerste plaats, dient de uitgifte van het *Staatsblad?*

Voorzeker om den dag te bepalen, waarop de betrokken wet of het betrokken besluit is uitgevaardigd, om daar naar te bepalen, *wanneer* de wet of het besluit zal in werking treden.

Dan is het buiten kijf onregelmatig, wanneer de *uitgifte* plaats heeft bij seriën te gelijk, en alzoo *Staatsbladen* aan het publiek worden medegedeeld, waarin de werking reeds vóór die uitgifte of zeer kort daarna een aanvang neemt.

Wanneer in het begin der eerste helft van de maand Julij worden uitgegeven *Staatsbladen*, die *gezegd* worden te zijn uitgegeven in de maanden Mei (z. Nis. 36—40) en Junij (Nis. 41—43), dan kan niet erkend worden, dat het publiek *in tijds*, en naar de voorschriften van de wet, van het bepaalde tijdstip der in werking treding is ingelicht.

De wet schrijft voor, dat, behoudens de gevallen waar het anders bepaald is, de wetten en besluiten in werking treden *twintig dagen* na de afkondiging in het *Staatsblad*. Die wet heeft daarmede voorzeker niet bedoeld, dat zekere datum als dag van uitgifte onder het *Staatsblad* staat gedrukt; terwijl eene geheele serie van alzulke quasi-uitgegeven *Staatsbladen* op de Landsdrukkerij, voor het publiek ontoegankelijk, blijft liggen; maar de wet heeft gewild, dat twintig dagen voor het in werking treden het *Staatsblad* aan het publiek bekend worde gemaakt.

In de tweede plaats komt het ons onregelmatig voor, dat het volgnommer der *Staatsbladen* geregeld wordt naar de dagteekening van 's Konings bekrachtiging, en niet naar de dagteekening van *de volgorde*. Immers zien wij nu het zonderlinge verschijnsel, dat bijvb. No. 44 van het *Staatsblad* is uitgegeven op *twaalf Julij* en No. 48 op *dertig Junij*; No. 46 op *dertig Junij* en No. 47 op *negen-en-twintig Junij;* No. 60 op *twaalf* Julij en No. 62 op *zeven* Julij; Nis. 63 en 64 op *vier-en-twintig Julij* en de Nis. 65—67 op *twaalf* en de Nis. 69—101 op *achttien* Julij.

Wat meer is, ten gevolge dezer onregelmatigheid zijn wij *nu* aan *Staatsblad* No. 106 en No. 61 *ontbreekt nog altijd.* Dat No. 61 bevat, naar onze informatiën, *de Postwet*, die eerst 20 dagen vóór 1 September zal worden uitgegeven; en wij zullen derhalve een *Staatsblad* hebben, No. 61, van 12 Augustus, terwijl No. 60 de dagteekening draagt van 12 Julij en No. 62 van 7 Julij!!

Eindelijk, bij het inzien dier Staatsbladen, is het ons gebleken, dat ook in den *vorm* van publicatie verscheidenheid heerscht; 't geen wij minder verkieslijk achten.

Bijvb. met betrekking tot de tractaten. No. 39 bevat het tractaat met Belgie over de toelating van consuls in Ned. Indie. Dat tractaat is opgenomen als *considerans* van het besluit, waarbij de plaatsing daarvan in het *Staatsblad* wordt bevolen; denzelfden regel vinden wij in acht genomen in No. 44 en 63. No. 64 daarentegen bevat een behoorlijk besluit, waarbij bevolen wordt de plaatsing in het *Staatsblad* van een tractaat met Siciliën gesloten; en achter dat besluit volgt dan het bedoelde tractaat. Wij achten dezen laatsten vorm de meest verkieslijke en de meest behoorlijke; in ieder geval nogtans moet afwisseling van vorm worden vermeden.

Deze opmerkingen leiden ons tot den wensch,

dat de *Staatsbladen* voortaan, inderdaad, worden *verkrijgbaar* gesteld, dat is *werklijk uitgegeven*, op den dag, waarop zij *verklaard* worden te zijn uitgegeven;

dat hunne volgorde geregeld worden naar de dagteekening der uitgifte, zoodat men aan eene wet, die maanden *later* is in werking gebragt, niet verder zie gegeven een volgnommer *anterieur* aan wetten, die *veel vroeger* zijn uitgevaardigd;

en, eindelijk, dat de vorm van afkondiging regelmatig en voor elke soort van afkondiging eensluidend zij en naar dezelfde regelen plaats hebbe.

De Nieuwsbode ontwijkt ons op elk punt, waar wij de zoogenaamde gebreken der kieswet van nabij beschouwd en doelmatig hersteld willen hebben.

Zij kan nu niet ontkennen, dat de census te 's Gravenhage niet te laag is voor de kiesbevoegdheid, maar zij laat er op volgen: »toen wij den census in zijne »onzekere en onregelmatige bepalingen bestreden, heb»ben wij daarop gewezen, hoe de plaatselijke gesteld»heid uit het oog verloren is. Het voorbeeld genomen »uit de plaats, waar de census bijna de hoogste is, »zal bezwaarlijk tegen ons worden ingeroepen, wanneer »wij de algemeene strekking bestrijden, om de bepa»ling der kiesbevoegdheid zoo laag mogelijk te stellen.»

Alles toegestemd; maar wij hadden nu verwacht, dat een voorbeeld genomen werd van eene gemeente, waar de census bijna de laagste of het laagst is, zoodat ons kon worden tegengeworpen, hoe *aldaar* de klaarblijkelijke gesteldheid was uit het oog verloren. Wij doen dan weder dezelfde vraag: zijn de kiezers te *Rijswijk*, *Voorburg*, *Wassenaar*, *'s Gravezande*, *Monster* of *Loosduinen*, die ƒ 16 aan 's Rijks directe belastingen betalen, *in den regel* al of niet op de hoogte, om te weten, *wie* zij voor leden van den Gemeenteraad kiezen moeten?

Wij onderstellen, dat *de Nieuwsbode* wel in de gelegenheid is dat te weten, zoo niet, dan achten wij haar onbevoegd, om eenig oordeel te vellen over de waarde van ons kiesstelsel, daar zij in den blinde schermt. Wij blijven juist bij het kiesdistrict *'s Gravenhage*, waarmede zij, beter dan wij, bekend zal zijn, immers kan wezen, en gaarne zullen wij, niet omdat wij de kieswet à tort et à travers willen verdedigen, maar omdat het hier een groot beginsel geldt: *het voeren van een eerlijke polemiek*, de bezwaren tegen het kiesstelsel hooren, wanneer zij slechts in *feiten* zijn vervat.

Gaarne erkennen wij »nimmer te hebben gezien, »hoe de kiezers zich naar den persoon begeven, die, »*om welke oorzaak ook*, door hen moet worden ont»zien: hoe hun briefje dáár door eenen anderen wordt »ingevuld, terwijl zij zelve het somtijds niet wisten, »op wien zij hunne stem uitbragten;» en men moet, naar ons inzien, zitting hebben gehad in een bureau van stem-opneming, om te hebben ontdekt, »dat de »ruimte van het stembriefje zoodanig was opgevuld »met allerlei gekrabbel, dat zij zelfs den naam niet »konden uitschrappen om er een anderen op te plaat»sen.»

Wij verklaren dit nimmer te hebben *gezien*; maar wel daarvan veel te hebben *gehoord* [en in 't bijzonder bij de jongste gemeente-verkiezing in de residentie], waaruit wij de overtuiging verkregen, dat die gevallen slechts dáár bestaan, waar de godsdienstige hartstogten

in beweging zijn gebragt, of wàâr — gelukkig zeldzaam — ten behoeve van den een of ander intrigant de kiezers op onbehoorlijke wijze worden geëxploiteerd. Maar welk stelsel is er, ook het afgeleefde *vóór* de regtstreeksche, waarvan geen misbruik *kon* gemaakt worden.

Zoo de kiezer met een stembriefje zich ter invulling tot een ander wendt, is er niets berispelijks in; maar als het geschiedt, omdat men ook daarin bij hem het gevoel van afhankelijkheid heeft opgewekt, dan is de daad, ten zijnen aanzien gepleegd, laaghartig en het ontzag, dat men van hem eischt, is onverdiend.

Maar als het daarbij nog bleef. Als predikanten, ouderlingen en diakenen eene kiesvereeniging oprigten, dan vloeit daaruit de pligt voort, om de kiezers, tot het kerkgenootschap behoorende, te bewerken en te *»begeisteren«*, zoodat zij de kandidaten der kiesvereeniging kiezen. Zoo krijgt de zaak een kerkelijke kleur; maar geen nood: het kwaad loont zijn meester; er wordt onwillekeurig en huns ondanks een weg bereid, waardoor de regtstreeksche verkiezingen ook ten hunnen aanzien, d. i. tot handhaving van het regt der gemeente, hare toepassing zullen erlangen.

Wat evenwel het ergste is, die *»begeistering«* geschiedt meestal met belastering der tegenpartij, met opwekking van godsdiensthaat en niet zelden met eene kwaadaardigheid, die uit persoonlijke vete voortspruit.

Geen nood. Wij zijn er gerust op. De geschiedenis der kieswet leert, dat de partij, die onregt zaait, ook onregt maait.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De Keizer en Keizerin der Franschen zijn van hun uitstapje naar Biarritz te Parijs teruggekeerd. Sedert de terugkomst van HH. MM. worden de toebereidselen tot ontvangst der Koningin van Engeland met hernieuwden ijver voortgezet.

Te oordeelen naar een verslag van generaal Pelissier, dat de *Moniteur* eergister mededeelde omtrent de twee uitvallen, welke plaats hadden, de een in den nacht van den 14 op den 15 en de andere in dien van 16 op 17, waren die gevechten zeer belangrijk. Het eerste tegen den linkerkant der aanvallen gerigt, kostte 20 dooden en 94 gewonden; bij het tweede, tegen de werken aan den regterkant, waren er 23 dooden en 77 gewonden. De opperbevelhebber der Fransche troepen schat op verscheidene honderden het aantal Russen, die buiten gevecht gesteld werden.

Een der Parijsche correspondenten van de *Indép. Belge*, hoezeer alle hulde toezwaaijende aan de bekwaamheden door lord Eglin aan den dag gelegd in zijn beheer van Canada, en zelfs de waarschijnlijkheid aannemende der toekomstige benoeming van dien hoogen ambtenaar bij het gezantschap van Groot-Brittannie te Konstantinopel, spreekt niettemin een berigt van de *Morning Chronicle* tegen, volgens hetwelk die benoeming als een fait accompli zou kunnen worden beschouwd.

Hetzelfde blad sprak eenige dagen geleden, van eene op handen zijnde in-bezit-neming door de Franschen van de eilanden van Dominique en St.-Lucie, Engelsche bezittingen der Antilles, in ruiling tegen Chardernagor, eene Fransche bezitting in Bengalen.

Dit berigt, waaromtrent wij twijfel opperden, blijkt niet juist te zijn. Het geldt eenigtijk de wederkeerige afstand van eenige Engelsche en Fransche plaatsen, gelegen op het grondgebied, dat de beide regeringen respectivelijk in de O. Indien bezitten.

Frankrijk heeft het initiatief genomen tot de voorstellen, betrekkelijk dit onderwerp; zij werden gunstig ontvangen.

Men schrijft uit Marseille:

De regering heeft 87 rivier-stoombooten gebouwd, om naar de Krim gezonden te worden, elk in staat om 500 man te bergen en geschut te voeren.

De vloot zal echter alvorens een proeftogt ondernemen.

Eergister nacht was eene Duitsche depêche ontvangen, volgens welke de aartshertog Karel Lodewijk, broeder van den Keizer, tot de waardigheid van *Statthalter* (luitenant van den souverein) was benoemd. De depêche was duidelijk en volstrekt niet dubbelzinnig.

Gister ochtend werd echter van wege het telegraaf-bureau gemeld, dat de ambtenaren zich vergist hadden; dat het niet gold een *Statthalter* van het keizerrijk maar wel een *Statthalter* van Tyrol, een titel onlangs in de plaats gesteld voor dien van gouverneur.

De telegrafist had de woorden *van Tyrol* vergeten. Het is dus enkel tot de betrekking van gouverneur van dit gedeelte des Keizerrijks, dat de broeder van den Keizer, de aartshertog Karel Lodewijk benoemd is.

Dit feit levert het bewijs, dat de dwalingen in de overbrenging van de telegraphische depêches zich met den dag vermeerderen.

Te Triëst zijn berigten ontvangen uit Egypte tot 21 Julij; zij melden, dat de onder-Koning, Said-Pacha, die met 12,000 man troepen den 14den naar Bagdad was vertrokken om de oproerige Beduïnen te onderwerpen, met hen in onderhandeling was getreden.

De Assyrische oudheden, door den heer Gremel ontdekt, zijn door de Arabieren onder water gezet.

Uit Hongkong meldt men van den 10den Junij, dat de opstandelingen de thee-districten hebben verwoest; de geheele thee- en zijde-oogst is vernield.

Uit Konstantinopel wordt berigt:

De Bachi Boujouks hebben hunne chef, den generaal Beatson om het leven gebragt.

Wij hebben eenige dagen geleden de benoeming en de zamenstelling van het nieuwe Hannoversche ministerie gemeld. Het berigt was juist; enkel schijnt het, dat op het oogenblik, dat de leden van het kabinet hunne betrekkingen aanvaarden zich tusschen hen een verschil van inzigt openbaarde omtrent de meerdere of mindere uitgebreidheid aan de voorgestelde wijzigingen in de grondwet te geven en ten aanzien der tijdigheid der uitvoering van deze maatregelen.

Op het oogenblik toen dit berigt overgezonden werd was de crisis nog niet ten einde en zij scheen te ernstiger naardien het geheele land de teruggaande beweging vijandig gezind is, welke ten uitvoer zou moeten gebragt worden om regt te doen wedervaren aan de beslissing van den Frankforter rijksdag, welke ten gunste der eischen van de orde der ridderschap is, die de herstelling zijner voorregten eischt en de opheffing der concessien aan de openbare meening gedaan bij de grondwet, welke thans van kracht is.

De heer Borries, de nieuwe minister van binnenlandsche zaken, is de warmste vertegenwoordiger der reactionaire beginselen; hij is het, die de botsing uitlokte door aan zijne ambtgenooten niet meer en niet minder voor te stellen dan de afschaffing der grondwet.

Deze verschillen zijn echter eindelijk bijgelegd; want een buitengewoon bijvoegsel van het dagblad van Hannover dd. 30 Julij meldt op officiele wijze de vorming van het nieuw kabinet. Dit bijvoegsel behelst, dat het door de ministers Lutken, Wedemeijer, Lenthe en Burgmann aangeboden ontslag is aangenomen, die tot bijzondere raden zijn benoemd.

Graaf Kielmansegge, vroeger gezant te Frankfort, is benoemd tot minister van koophandel en finantien. De heer Bothmer, minister van eeredienst en openbaar onderwijs; graaf Platen Hallermund, thans minister-resident te Parijs minister van buitenlandsche zaken.

De heeren van Decken en de Borries treden in het kabinet in hoedanigheid van ministers van binnenlandsche zaken en justitie. Graaf Kielmannsegge is belast met de functie van minister van staat en voorloopig met die van minister van het koninklijk huis. Er zal dus niet even als vroeger een eigenlijke minister president zijn. De minister van oorlog generaal Brandis, behoudt zijne betrekking; dit is de derde ministeriële generatie, welke hij bijwoont.

Men heeft opgemerkt, dat in de besluiten de titel van koninklijk kabinet vervangen is door dien van *gesammt ministerium* (raad van ministers.) Het aftredend kabinet was sedert meer dan twintig jaren in functie.

Toen ongeveer drie jaren geleden tusschen Oostenrijk en Zwitserland botsing ontstond ten aanzien der maatregelen door het kanton Tessin genomen, een geschil dat, zoo als men weet, eerst eenige maanden geleden werd bijgelegd, heeft het Weener kabinet zijn gezant uit Bern teruggeroepen en toen de betrekkingen hersteld werden slechts eenvoudig een zaakgelastigde geaccrediteerd. Het heeft nu besloten zich door een minister-resident te doen vertegenwoordigen en de baron Kubeck, thans zaakgelastigde, is tot die waardigheid verheven.

Uit Madrid wordt gemeld dat het huwelijk tusschen eene dochter van den infant François Paul en prins Adalbert van Beijeren, waartoe men meende, dat besloten was is afgebroken. De prins zou plotseling het hof verlaten hebben om naar Madrid terug te keeren, van waar hij zonder uitstel naar Munchen moest vertrekken. Men zegt nog dat hij opgeroepen is om zijne functien in het Beijersche leger te hernemen en dat die terugroeping zelfs slechts plaats had om het huwelijksplan te verijdelen. — Is dit punt juist? Wij betwijfelen het zeer.

Eene telegraphische depêche uit Madrid dd. 30 Julij meldt, dat het officieel blad van dienzelfden dag de sanctie mededeelt, welke aan de wet gegeven is, waarbij de werken aan de kanalisatie aan de Ebre ander halfjaar uitgesteld worden. Zij meldt evenzeer, dat de wet op den verkoop van geestelijke goederen een begin van uitvoering heeft erlangd.

De Amerikaansche bladen van 17 Julij bevatten slechts weinig belangrijke nieuwstijdingen behalve die welke ons per telegraaf zijn medegedeeld.

De wet tot verbod van sterke dranken houdt bij voortduring de algemeene aandacht bezig, vooral in den staat New York. In de landelijke staten schijnt de wet eenige uitkomsten opgeleverd te hebben door de beperking van den verkoop op kleine schaal; maar in de steden is zij slechts een doode letter en overal waar de belangen in de quaestie betrokken, sterk genoeg zijn om der bemoeijingen van de wetgevende magt weerstand te bieden schijnen de autoriteiten zich weinig te bekommeren om de aanvaarding van den strijd. Met des te meer gestrengheid gaat men tegen de dronkaards te werk, de koopers echter met vrede latende.

Eene meeting van de rijkste bewoners van Boston heeft besloten tot de daarstelling van eene nieuwe linie van transatlantische steamers tusschen die haven en die van Liverpool. Er zijn inschrijvingen geopend voor de ten uitvoerbrenging van dit plan.

De kolonel Kinney en zijne manschappen, die op weg waren om aan de ontscheping van Nicaragua te arbeiden hebben op de kusten van St. Domingue schipbreuk geleden. Zij konden slechts hun leven redden.

De regering heeft berigt erlangd nopens de goede ontvangst, welke te beurt viel aan twee officieren van het leger der Vereenigde Staten, den majoor Mordecai en den kapitein Mac Clelland, die New-York verlaten hebben met het voornemen om zich naar Sebastopol te begeven. Keizer Alexander heeft hen doen uitnoodigen om St. Petersburg door te trekken.

De kleurlingen van den staat van New-York bereiden zich voor om de staatkundige gelijkheid te erlangen, welke de grondwet hun tot dusver geweigerd heeft.

Inderdaad is er eene oproeping in het licht verschenen, geteekend door een honderdtal hunner, om een algemeene vergadering te convoceren, welke op den eersten Dingsdag der maand September e. k. te Troy zal plaats hebben.

Te Cincinatti heeft zich eenige ongehoorzaamheid geopenbaard onder de compagnien soldaten, uit vreemdelingen zamengesteld, uithoofde hunner uitsluiting van de manifestatie ter eere van den verjaardag der nationale onafhankelijkheid.

Het is ten gevolge dezer feiten, dat de generaal Sergeant een formeel verzoek tot de inlandsche compagnien gerigt heeft, om hunne uitrustingen, wapenen enz. over te geven. Daar slechts eene compagnie die orde gehoorzaamde, zoo beval hij den sheriff, om zich in het bezit te stellen der uitrustingen van de overige compagnien, hetgeen dan ook geschied is. Deze maatregel veroorzaakte te Cincinnati levendige sensatie.

De compagnien ontwapend zijnde, zoo besloten zij, zich te wenden tot den adjudant generaal om hunne wapens terug te erlangen.

FRANSCHE POST.

De Keizer en de Keizerin zijn eergister avond ten zeven ure uit Biarritz teruggekeerd. Ofschoon de terugkomst van HH. MM. niet aangekondigd was, werden zij door eene groote massa volk opgewacht, die hen met de levendigste blijken van sympathie begroette.

— De kolonel Fleury, adjudant van den Keizer, heeft Z. M. gedurende zijne reis niet vergezeld.

De heer Fleury was met zijne jonge vrouw naar Engeland vertrokken onmiddelijk na hun huwelijk. Beide zijn sedert twee dagen op hunne terugreis naar Parijs.

Vier officieren, behoorende tot het nieuwe corps, dat in Engeland gevormd is voor de schanswerken in de Krim, zijn te Marseille aangekomen.

— Een divisie kavallerie zal, naar men zegt, in de omstreken van Saint Maur gekantonneerd worden, ten einde deel te nemen aan de manoeuvres van het kamp dat daar gevestigd zal worden. Deze divisie zal onder de bevelen van den generaal de Clalendar gesteld worden.

— Een groot aantal arbeidslieden decoreren en versfraaijen het hôtel der Engelsche ambassade.

In het stadhuis worden in alle groote vertrekken voor het houden der feesten bestemd, fonteinen daargesteld. twee en twintig kisten met groote oranjeappelen zijn te water uit Fontainebleau aangebragt, en naar het nijverheidspaleis vervoerd om den ingang te decoreren, alsmede den doorgang van het groote paleis.

—Het *Journal de Havre* meldt, dat de verkiezingsoperatien voor de benoeming van leden van den municipalen raad te Rouaan geheel en al negatief zijn. Het aantal stemmen was minder dan het vierde gedeelte der ingeschreven kiezers. Uit dien hoofde zal er dan ook eene tweede stemming plaats hebben voor al de raadsleden.

— De Fransche geologische maatschappij zal dit jaar in de omstreken van Parijs hare buitengewone vergadering houden. Zij heeft dit besluit genomen met het oog op de omstandigheid, dat alle vremde geleerden, welke de algemeene tentoonstelling naar zich toe lokt, daardoor in de gelegenheid gesteld worden om deel te nemen aan de werkzaamheden der vergadering.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

VERSLAG

over de wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording van de koloniale geldmiddelen.

(*Vervolg van ons No.* 677)

I.

Artt. 1—7. De voorschriften in deze artikelen voorkomende, betreffen de wijze van ***vaststelling*** en *de inrigting der begrooting.*

Tegen de beginselen waarvan men daarbij is uitgegaan rezen onderscheidene bezwaren, betreffende:

1o. *De vaststelling van de begrooting door den Koning alleen*, op voordragt van den Raad van State, nadat het ontwerp der algemeene begrooting door den Minister van Kolonien aan dezen Raad is toegezonden.

Dit onderwerp is reeds in §§ 2 en 4 hierboven behandeld. Aan de gronden die vóór en tegen het vaststellen der koloniale begrooting door de wetgevende magt pleiten, werd wederom bij de behandeling van het ontwerp herinnerd en bijzonder aan hetgeen vele leden te dien opzigte zien wenschten, dat de begrooting voor de kolonien in groote trekken en voor eenige jaren te gelijk zou worden vastgesteld door de wet. De slotsom der overwegingen was ook nu dat de groote meerderheid vaststelling der koloniale begrooting door de wet verlangde in zeer algemeene en globale omtrekken en welligt voor eenige jaren te gelijk wat de uitgaven in de kolonien betreft; en dat men bijna eenparig verlangde, dat de uitgaven, die hier te lande geschieden voor de kolonien, op gelijken voet als de uitgaven die op het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voorkomen, in bijzonderheden en jaarlijks, aan de goedkeuring der wetgevende magt worden onderworpen.

Ten aanzien van den waarborg dien de Regering meende te vinden in het onderzoek der begrooting door den Raad van State, merkte men op dat dit geenszins eenen afdoenden waarborg opleverde. De Raad van State adviseert slechts en beslist niet. De Koning besluit, den Raad van State gehoord. In het advies van een collegie, dat geheel raadgevend blijft, en hetwelk hoegenaamd geene bindende kracht

kan men geenen waarborg voor doeltreffend geldelijk beheer vinden. — Het is overigens blijkbaar, dat het bevel, om de begrooting aan het onderzoek van den Raad van State te onderwerpen, geheel overbodig is in de wet. De begrooting zal dan toch wel een *algemeene maatregel van inwendig bestuur* zijn; en art 72 der Grondwet reeds schrijft voor dat de Raad van State daarover gehoord moet worden.

2o. *De geheel onbegrensde magt*, die de Regering zich toegekend wilde zien ten aanzien van de koloniale uitgaven. Behalve hetgeen reeds onder de algemeene aanmerkingen, § 3, is gezegd ten aanzien van het misbruik dat van die onbegrensde bevoegdheid gemaakt kon worden zonder overtreding der wet, wees men nog op andere punten.

De Regering zou, onder het stelsel van het ontwerp, volkomen bevoegd zijn om ten laste der kolonien *geldleeningen* te sluiten, de voortbrengselen der kolonien *vooruit te verpanden of te beleenen.* Men herinnerde ook daarbij aan onze finantiele geschiedenis, en men vroeg of het te vergen ware dat men een voorstel goedkeurde dat zulke handelingen volkomen wettigen zou? Het contract met de Nederlandsche Handel-Maatschappij was tot dusver aan de goedkeuring der wetgeving onderworpen geworden. Volgens het ontwerp zou dit noodwendig voortaan door de Regering alleen kunnen worden gewijzigd en op nieuw gesloten.

Eindelijk merkt men nog op, als eene bijkomende reden, dat, indien de koloniale begrootingen op eene doeltreffende wijze door de wet werden vastgesteld, de tegenwoordige regeling van de verstrekkingen van matericel door de Departementen van Oorlog en Marine aan dat van Kolonien, met al den omslag daaraan tegenwoordig verbonden, tot veel eenvondiger vormen kon teruggebragt worden.

3o. *Het beginsel van gehcele afscheiding van de koloniale geldmiddelen van de geldmiddelen des Rijks.* In zeker opzigt was dit denbeeld juist, zoo eenvoudig zelfs dat het geene wettelijke sanctie behoefde. Maar zoo als het ontwerp dit beginsel beschouwde en toepaste, *vooreerst* om daaruit af te leiden de noodzakelijkheid om het beheer en de verantwoording geheel aan de wetgeving te onttrekken, *ten tweede* om (blijkens het voorschrift van art. 36) den koloniale kas die zich hier te lande bevond, afgescheiden te houden van de schatkist des Rijks, vond het beginsel veel tegenstand. Het spreekt van zelf, dat de koloniale geldmiddelen *afzonderlijk* beheerd en verantwoord moeten worden, evenzeer als er afscheideng tusschenen de onderscheidene hoofdstukken van de begrooting van uitgaven voor het Rijk bestaat, maar de Regering gaf aan dit beginsel eene overdreven uitbreiding en eene verkeerde toepassing

4o. *Het beginsel om slechts éene begrooting voor al de kolonien te hebben.* Daarin vonden vele leden bezwaar. De belangen der West-Indische kolonien badden niets met die der Oost-Indische gemeen. Het voorgedragen stelsel strekte om het bestaande te bevestigen en de Regering geheel vrij te laten om uit de baten der eene overzeesche bezitting naar willekeur subsidien aan de andere te verleenen. Men keurde dit af. In geen geval moeten subsidien van dien aard buiten de wetgevende magt om verleend kunnen worden.

De aanmerking werd ook gemaakt dat het voorgedragen stelsel in de praktijk, en bepaaldelijk wat de rekeningen betreft, groote moeijelijkheden zou kunnen opleveren. Wanneer toch de rekening van eene der minst beduidende kolonien eenig bezwaar opleverde, zou de afdoening der geheele koloniale rekening langdurige vertraging kunnen ondervinden. Het bijeenbrengen van de uitkomst van de dienst in de onderscheidene bezittingen is eene zaak die nog meer als statistieke bijzonderheid van waarde is dan dat zij volstrekt onmisbaar is voor een ordelijk beheer.

Andere leden, schoon dit bezwaar niet ontkennende, meenden evenwel dat het brengen der einduitkomst tot een geheel een denkbeeld is dat wel aanbeveling verdient. Maar zij vroegen of de kosten van het Departement van Kolonien zelf niet onder de koloniale uitgaven behoorden te worden gebragt. Eigenaardig behoorden zij daartoe. — Het spreekt van zelf dat men deze laatste aanmerking maakte in de onderstelling dat het beginsel om de koloniale begrooting door de wet te doen vaststellen, aangenomen werd.

5o. *Het beginsel om de inkomsten der kolonien in de begrooting zelve in cijfers uit te drukken* en dus als 't ware het bedrag daarvan bij Koninklijk besluit vast te stellen. Dat dit de bedoeling is, blijkt duidelijk uit de bepaling dat er eene *balans* van de *algemeene begrooting* zal worden gearresteerd, die het vermoelijk slot aanwijst.

Men noemde het begrip, dat aan dit beginsel ten gronde ligt, geheel onjuist. Het bedrag der uitgaven moet als een maximum dat uitgegeven mag worden door de begrootings-wet worden vastgesteld. Maar ten aanzien van de inkomsten kan de wet blootelijk de bronnen daarvan aanwijzen, het bedrag daarvan kan de wet niet bepalen. Dat juiste begrip wordt gevolgd bij het opmaken der Staatsbegrooting. Wat zou anders het gevolg zijn, indien de inkomsten, gelijk noodwendig het geval moet zijn, de door de wet gestelde cijfers overtreffen of daar beneden blijven? Dat de balans, die door de wet wordt vastgesteld, gelijk het ontwerp dit wil, blijkt onjuist te zijn, en dat de wet dus verandering behoeft.

Men begreep wel wat tot de aanneming van dit onjuiste beginsel aanleiding had gegeven. Meermalen (en bepaaldelijk bij de beraadslaging over het 60ste artikel der Grondwet tijdens de grondwets herziening) had men getwist over de bezwaren, die het brengen van een verband tusschen de Staatsbegrooting en de koloniale begrooting kon opleveren. Men had toen de vrees aan den dag gelegd, dat 's Rijks schatkist te lang van de koloniale baten verstoken zou blijven, indien die baten eerst na het afsluiten der koloniale rekening konden worden overgestort. Maar dit punt was zeer gemakkelijk te regelen. In plaats van eene balans der koloniale begrooting door de begrootingswet vast te stellen, dat toch niets meer dan eene ijdele formaliteit was, kon men op de begrooting der Oost-Indische bezittingen eene vaste som onder den naam van *uitkeering aan 's Rijks schatkist* of iets dergelijks, onder de *uitgaven* brengen. Bleek het, nog vóór het einde van het dienstjaar, dat die som hooger konde zijn dan de raming, de Regering zou bevoegd kunnen verklaard worden om dien *post van uitgaaf* op de koloniale begrooting te verhoogen. Werd nu, bij de opmaking van de koloniale *rekening* bevonden dat het effective batig slot nog grooter is dan die post van uitgaaf, dan kon dat meerdere altijd nog later in 's Rijks schatkist worden overgebragt en aan 's Rijks middelen toegevoegd, hetzij van het corresponderend dienstjaar hier te lande, hetzij aan de middelen van een volgend jaar. De zaak kon mitsdien zeer voegzaam geregeld worden, zonder dat men zijne toevlugt behoeft te nemen tot eene in beginsel geheel onjuiste vaststelling van eene *balans* der begrooting door de wet.

Voorts werd te dezer gelegenheid de vraag gedaan of in de wet niet eene bepaling zou moeten opgenomen worden betreffende de renten van de schuld welke ten laste van de overzeesche bezittingen is daargesteld, en waarvan het bedrag ad *f* 9,800,000 jaarlijks onder de middelen tot dekking der staats-uitgaven wordt opgenomen? Dezelfde vraag werd gedaan omtrent de renten van de schuld aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij. Men achtte het niet onraadzaam in deze wet het voorschrift op te nemen dat deze rentelast onder de gewone uitgaven van de Oost-Indische bezittingen op de jaarlijksche begrooting in uitgaaf zou worden gebragt.

(Vervolg hierna.)

's Gravenhage, 2 Augustus.

Z. M. heeft tot schoolopzieners in Limburg, bij continuatie, benoemd: in het eerste schooldistrict den heer J. Schmalhausen; in het tweede den heer F. van de Ven; in het vierde den heer F. L. Lemmens; in het zesde den heer L. F. H. Beerenbroek, en in het achtste den heer J. H. Sengers.

—

Z. M. heeft op hun daartoe gedaan verzoek eervol ontslag verleend: aan W. Götte, als plaatsvervangend kantonregter te Goor, en aan mr. J. H. Verboom baron van Reede van Oudtshoorn, als plaatsvervangend kantonregter te Alphen.

—

Z. M. heeft benoemd: tot officier bij de arrondissementsregtbank te Haarlem mr. A. A. Delcourt van Krimpen, thans substitunt-officier bij dezelfde regtbank, en tot substituut-officier bij gemelde regtbank mr. L. G. Varnée, thans kantonregter te Medemblik tot kantonregter te Deventer mr. M. Alting Kronenberg, thans kantonregter te Goor, en aan den luitenant ter zee der 2de klasse jhr. A. J. M. de Macre, op zijn verzoek, met den laatsten dier maand, verleend eervol ontslag uit 's Rijks zeedienst.

—

Z. M. heeft eervol emeritaat met pensioen verleend aan de navolgende predikanten, als aan: C. Brouwer, predikant bij de Herv. gem. te Barsingerhorn c. a.; H. Loots Jz. predikant bij de Herv. gem. te Warder; C. de Groot Stiffry, predikant bij de Herv. gem. te Krimpen aan de Lek; C. A. Klinkenberg, predikant bij de Herv. gem. te Wassenaar; A. Francken, predikant bij de Nederd. Herv. gem. te Utrecht; W. Brijl of Breijl, predikant bij de Herv. gem. te Amersfoort; W. van den Ham, predikant bij de Herv. gem. te Haaksbergen; S. Hoitsema, predikant bij de Herv. gem. te Britsum; H. W. de Wilde, predikant bij de Herv. gem. te Doetinchem; G. Kamerman, predikant bij de Herv. gem. te Kloetinge; A. J. Schilt, predikant bij de Herv. gem. te Bodegraven, en O. U. Okken, predikant bij de Herv. gem. te Vierhuizen c. a.

---

* In de zitting der Provinciale Staten van Zuid-Holland van heden heeft de Voorzitter in hartelijke bewoordingen het verlies herdacht, dat de vergadering heeft ondergaan, door het overlijden van haar waardig medelid, den heer IJserman aan wiens nagedachtenis hij daarbij hulde bragt.

Daarna zijn de beraadslagingen voortgezet over de Ontwerp-Reglementen nopens de hoogheemraadschappen van den Alblasserwaard en de Vijf Heerenlanden. De vergadering is daarmede gevorderd tot art. 168, zullende de discussie morgen ochtend worden voortgezet.

Onder de beslissingen, die de aandacht verdienen, behoort, dat Gedep. Staten door de vergadering zijn uitgenoodigd, tegen de volgende zitting, een voorstel te doen nopens de regeling voor het vervolg van de kosten van onderhoud der Lingewerken.

---

* De heer Mr. D. Donker Curtius, minister van justitie heeft voor eenigen tijd de residentie verlaten.

---

* De gewone audientie van den minster van marine zal op Vrijdag aanstaande, den 3 dezer, niet plaats hebben.

---

* In deze residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *Paulez* afgestapt de heer F. d'Olivera Chamico, lid van de Portugesche cortes, met familie, de heeren Thomas Smith, Charles William Smith, John Smith en Richard Thorold, met familie van Londen, G. Hagemans en J. F. Roël van Brussel; en aan het hôtel de *Bellevue* de baron de Bruck, directeur van de spoorwegen in Beijeren, vergezeld van den ingenieur den heer Charles Exter, komende van Munchen.

---

* Gisteren heeft er in de Bagijnestraat, in een publiek huis aldaar, eene ernstige vorsteling plaats gehad tusschen jagers en publieke vrouwen, waarbij eene dezer laatste verwond werd.

---

* *Nederlandsche Bank.* Opgaven naar aanleiding van het koninklijk besluit van 9 Junij 1852 (*Staatsblad* no. 124) Omloopende bankbiljetten *f* 95,789,920; saldo's van rekeningen courant, *f* 12,922,405,28, en munt en munt-materiaal *f* 97,059,246,06½.

Uit vele plaatsen vernemen wij, dat men op nieuw de ziekte in de aardappelen heeft waargenomen; men voegt er echter bij, dat zij zich tot het loof en ook in het algemeen uitsluitend tot de vroege soorten bepaalt; slechts op enkele akkers nabij Zalt-Bommel, heeft zij zich aan den knol vertoond, doch in veel ligteren graad dan vroeger. In de omstreken van Rozendaal (Noordbrabant) acht men de ziekte stationnair, niettegenstaande de weersgesteldheid, naar de ondervinding van vroegere jaren, haar zou moeten bevorderen; daar komen zelfs bloemen en zaad tot wasdom, wat in verscheidene jaren niet heeft plaats gehad. In de omstreken van Bleskensgraaf bleek van de ziekte zoo weinig, dat men het gevoelen van sommige landlieden wantrouwt, en verwacht, dat de opbrengst zeer voordeelig zal zijn.

De duizende akkers, die in de omstreken van Beverwijk met die vrucht bepoot zijn, leveren, op eenige uitzonderingen na, een overheerlijk gezigt op, en beloven een goed gewas. Van de ziekte heeft men op die velden tot heden toe nog zeer weinig kunnen ontdekken.

Daarentegen meldt de *A. Ct.* dat in den omtrek van Zwolle, namelijk onder Dieser Enk, loof en knol op verontrustende wijze zijn aangetast. De regen bij zeer warme temperatuur gevallen, heeft de ziekte daar zeer bevorderd.

De gecommitteerden der hoofd-commissie tot de zaken der Israëlieten hebben ter kennisse van de Israëlitische kerk- en schoolbesturen in het Rijk gebragt, dat door de algemeene commissie van examinatoren voor Israëlitische godsdienst-onderwijzers, in dit jaar zijn toegelaten: *a.* tot godsdienst-onderwijzers van den middelsten rang: A. S. van Ronkel, van Groningen, W. A. Pakkendrager, van Amsterdam; en *b.* tot godsdienst-onderwijzers van den laagsten rang: H. Monnikkendam, van Harderwijk, S. E. Monas, van Hoorn, S. J. Itallie, van Bergen-op-Zoom; L. de Jong van Rijssen, en S. Lopes Dias, van Amsterdam.

De *Revue du grand duché de Luxemburg* deelt eenige berigten mede over de Luxemburgsche spoorwegen. Bij een thans geratificeerd contract, is Belgie verpligt den ijzeren spoorweg van Namen naar Arlon tot aan de grenzen van het groothertogdom te verlengen; en de groothertog is van zijn kant verpligt, op zijn grondgebied eene spoorweglinie aan te leggen ter vereeniging van den Belgischen weg met den Pruisische railwaij, van Sarrebruck naar de Luxemburgsche grenzen met een zijtak naar Trier. Men is nu nog in onderhandeling met Frankrijk, om den ijzeren spoorweg van het westen van Frankrijk, thans te Thionville besloten, met Luxemburg te verbinden.

Uit eene van Zr. Ms. consul te Harburg ontvangen opgave blijkt, dat die haven gedurende de eerste helft van het loopende jaar door 22 schepen onder Nederlandsche vlag is bezocht. Daarvan kwamen: van Londen 1 met cement, 1 met katoen en 2 met spoorstaven; van Amsterdam 2 met koffij en ijzer, 7 met koffij, 1 met koffij en hout, en 2 met koffij en suiker; van Schotland 1 met haring; van Hamburg 1 zonder lading; van Sunderland 2 met ijzer; van Rensburg 1 met gerst, en van Middlesbro 1 met ijzer. Van deze vaartuigen vertrokken: naar Hamburg 6 in ballast; naar Amsterdam 1 met aardappelen; naar Hartlepool 1 met hout; naar Emden 1 met machinerien; naar Altona 7 in ballast; naar Chester 1 met tarwe; naar Dantzig 1 met steenen; naar Rendsburg 1 in ballast; naar Dundee 1 met snuif en vlas; naar Noorwegen 1 in ballast, en 1 op avontuur in ballast.

Volgens eene van Z. M. consul te Alicante ontvangen opgave, zijn er gedurende de eerste helft van het loopende jaar in die haven 2 schepen onder Nederlandsche vlag aangekomen, en wel 1 van Toulon in ballast, en 1 van Benicarlo met wijn. Beide deze vaartuigen zijn vertrokken naar Amsterdam met wijn, matten en zoethout. Voorts zijn nog in hetzelfde tijdperk uit eerstgemelde haven 2 vreemde schepen naar Nederland vertrokken, namelijk: 1 naar Amsterdam met wijn, matten en Spaansche biezen, en 1 naar Rotterdam met matten, biezen, anijs, saffraan, zoethout en wijn.

Te Carthagena zijn gedurende de eerste helft van 1855 aangekomen 6 Nederlandsche schepen, waarvan 2 naar New-Castle met steenkolen en coke, 1 van Livorno met marmer, 1 van Konstantinopel met raapzaad, 1 van Napels met gedroogde vruchten, en 1 van Malta met graan. Van deze vaartuigen vertrokken: naar New-Castle 1 met lood en gerst; naar Antwerpen 2 met de aangebragte lading marmer en vruchten; naar Falmouth 1 met de aangebragte lading raapzaad; naar Liverpool 1 met de aangebragte lading graan, en naar Balaclava 1 met gerst.

De haven van Benicarlo is in evengemeld tijdvak door 3 schepen onder Nederlandsche vlag bezocht, alle komende van Barcelona in ballast. Van deze vaartuigen vertrok er 1 naar Amsterdam met wijn, 1 naar Torevieja en 1 naar Alicante, insgelijks met wijn. Voorts zijn nog uit Benicarlo 7 schepen onder vreemde vlag naar Nederland vertrokken, alle beladen met wijn.

Te Torrevieja zijn in hetzelfde tijdsbestek 5 schepen onder Nederlandsche vlag ingeklaard, alle komende van vreemde havens in ballast, terwijl alle wederom zijn uitgeklaard naar Memel, beladen met zout.

Blijkens eene mededeeling van Z. M. consul te Ostende is die haven gedurende de zes eeste maanden van 1855

door 15 vaartuigen onder Nederlandsche vlag bezocht. Daarvan kwamen 5 van Katwijk en 5 van Scheveningen met bokking; van New-Castle 1 met steenkolen; van Seaham 2 met steenkolen, en van Osterrisoer 2 met houtwaren. In hetzelfde tijdperk vertrokken van Ostende 16 Nederlandsche vaartuigen, en wel 3 op avontuur in ballast; 4 naar Katwijk in ballast; 4 naar Scheveningen in ballast; naar Middelburg 1 met steenkolen; naar New-Castle 2 en naar Osterrisoer 2 in ballast.

Ter Algemeene Vergadering van het Hoofdbestuur en de afgevaardigden der districts-commissien van het Fonds tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, gehouden te Amsterdam, den 25sten Julij jl. is uitgebragt het negen en dertigste jaarlijksche verslag.

Uit gemeld verslag bleek, dat gratificatien werden verleend aan 1927 personen, als aan: 271 verminkten van den veldtogt van 1815; 68 nagebleven van gesneuvelden van idem; 24 verminkten van den veldtogt van 1814; 108 verminkten in Neêrlands overzeesche kolonien of bezittingen buiten Europa; 52 verminkten uit oorlogen vóór November 1813; 226 verminkten in den strijd tegen Belgie; 90 nagebleven van gesneuvelden van idem, en 1088 infirmen, waaronder zich bevinden 595 blinden, terwijl de overigen allen in bevolen dienst infirm zijn geworden, of volle 40 jaren hebben gediend, te zamen 1927 personen.

Behalve de verminkten in den strijd, die dadelijk opgenomen werden, nadat zij hunne aanspraak bewezen hadden, waren er 777 infirmen, die eene gratificatie uit het fonds hadden verzocht, en daarop aanspraak zouden kunnen maken, wanneer de krachten van het fonds toelieten allen te ondersteunen, die in bevolen dienst gebrekkig en daardoor hulpbehoevend geworden waren.

Onder deze personen bevinden zich: 1 blinde die vroeger te Waterloo gestreden heeft, 57 blinden, die den strijd tegen Belgie hebben bijgewoond, 29 blinden die in Neêrlands overzeesche kolonien of bezittingen buiten Europa hebben gestreden, 72 blinden, die geene veldtogten hebben bijgewoond, en 618 andere in de dienst gebrekkig gewordene militairen, waaronder 75 die te Waterloo gestreden hebben.

Uit de rekening bleek verder, dat de uitgaven in 1854

hadden bedragen	ƒ 80.327.28½
en de ontvangsten	77,977.60
Zoodat er een tekort van.	ƒ 2,349.68½

was ontstaan.

Omtrent het Invalidenhuis werd medegedeeld, dat in hetzelve verpleegd waren 85 personen, en dat tot bestrijding der kosten van dat gesticht gestrekt hadden eene rijkstoelage van ƒ 5000, eene toelage van de stad Leijden ad ƒ 600, afgestane gratificatien en pensioenen, en eene bijdrage uit dit fonds van ƒ 5043.70; te zamen ƒ 22,791.99.

De jaarlijksche collecte had opgebragt ƒ 25,876.22, dus ƒ 1506.76½ minder dan in 1853.

Het hoofdbestuur, dit kort verslag van den staat van het fonds aan het publiek mededeelende, zal, zoo spoedig hetzelve zich hiertoe in staat zal bevinden, het negen en dertigste jaarlijksch verslag benevens de handelingen der algemeene vergadering doen drukken, en aan de onderscheidene districts-commissien in het Rijk verzenden.

Het Hoofdbestuur acht het onnoodig aan te dringen op eene voortdurende milde ondersteuning van deze vaderlandsche instelling. Zoo de giften in vroeger tijd bijeengebragt voldoende zijn om aan alle hulpbehoevende verminkten en nagebleven van gesneuvelden eene gratificatie te verleenen, de jaarlijksche collecte moet inzonderheid strekken om verder ook gratificatien te kunnen uitreiken aan die ongelukkige militairen, welke in vredestijd blind zijn geworden, of in en door de dienst infirmiteiten hebben bekomen, waarvan niet weinigen den strijd tegen Belgie en in de kolonien hebben bijgewoond, zoodat de beperkende maatregelen, waartoe ten hunnen aanzien de algemeene vergadering dit jaar tot haar leedwezen heeft moeten besluiten, slechts door eene meerdere opbrengst der collecte zoude zijn voorkomen geworden.

Het *Staatsblad* no. 70 bevat de wet van den 11den Julij, tot regeling van de provinciale en gemeentelijke indeeling van het Haarlemmermeer.

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen: een voor vijftien jaren, verleend aan J. Piddington, woonachtig te Brussel, domicilium bij Mr. J. de Bas Jzn., notaris te 's Gravenhage, op de invoering van een mechanisch handgetouw tot het weven van gekeperde stoffen; een voor vijftien jaren, verleend aan H. Biebuijck, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij J. J. van Dort, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de wijze van verlichten met gaz, bepaaldelijk der gazbekken; een voor vijftien jaren verleend aan J. B. Brinkhoff, te Zeddam, op de uitvinding van een werktuig, geschikt tot het opleveren van beweegkracht, en daarin de stoomtuigen overtreffende; een voor tien jaren verleend aan J. R. Delquey Malavas, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij W. J. Kempers, te Delft, op de invoering van een nieuw werktuig tot het verkrijgen van beweegkracht, door hem genaamd appareil à gravitation continue; een voor tien jaren verleend aan F. M. L. Lenaour, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende als voren, op de invoering van verbeteringen in de bereiding en behandeling van boter; een voor vijf jaren verleend aan E. en A. Paillard Frères, woonachtig te St. Croix in Zwitserland, domicilium gekozen hebbende bij Mr. J. L. A. de Grave, advocaat te Gouda, op de invoering van eene verbeterde inrigting, dienstig tot het opwinden en gelijkzetten der horologien, zonder sleutel en zonder ze te openen; een voor vijf jaren, gerekend van den 9den Augustus 1854, verleend aan E. A. Roger, te 's Hertogenbosch, op de uitvinding van verbeteringen aan de economische verwarmingtoestellen, waarvoor hij den 9den Augustus 1854 een octrooi voor vijf jaren heeft verkregen.

De Nederlandsche dagbladen nemen een berigt over uit de *Salut Public*, een dagblad van Lyon, van den volgenden inhoud:

Met leedwezen vernemen wij dat een eerwaardige zendeling, wiens familie hier ter stede woont, de heer Hyacinthe Frogetti, en twee andere geestelijken den 1 Febr. in de provincie Tappanolie (Oceanie) door de Battas vermoord zijn, die zij tot het christendom wilde bekeeren. Deze stammen zijn menscheneters; en men verzekert ons dat de moordenaars, na het overlijden der martelaars, hunne ligchamen onderling verdeeld en daarvan een afschuwelijk feestmaal aangerigt hebben. Deze treurige bijzonderheden zijn vervat in een dezer dagen te Lyon aangekomen brief aan den broeder van den heer Frogetti gerigt.

Wij hebben redenen aan de geloofwaardigheid van dit berigt te twijfelen. *Tappanolie* is niet gelegen in *Oceanie* (Australie) maar op de westkust van Sumatra, onder 1° 40" N. B. en behoort tot de Nederlandsche bezittingen aldaar. Waar is het, dat de Battak's den naam hebben van in zekere gevallen menschen te eten; maar er is niets van bekend, dat daar Fransche zendelingen werkzaam zijn, en de Nederlandsche autoriteiten zouden van die gebeurtenis dan toch ook moeten onderrigt zijn, hoezeer hieruit, (dit moeten wij bekennen) nog geenszins volgt, dat de dagbladen van Ned. Indie het feit zouden hebben medegedeeld.

Wij vermoeden, dat of het feit niet gebeurd, of op eene andere, niet tot de Ned. bezittingen behoorende plaats gebeurd is. Moge het echter waar zijn, dat in onze bezittingen in Indie nog de gruwel der menscheneterij bestaat, dan hopen wij, dat door de Regering door alle, haar ten dienste staande middelen daaraan een einde zal gemaakt worden. (*Indier.*)

Men verneemt, dat er bij het ministerie van Justitie ijverig gearbeid wordt, aan een voorstel van wet op de regterlijke organisatie en het beleid der Justitie. Besparing van onkosten voor de proces-voerende partijen, zoude voorname daarbij in het oog gehouden worden.

De *N. Rott. Ct.* geeft de volgende lijst op, van de reeks nagelaten werken van wijlen den onvergetelijken hoogleeraar A. des Amorie van der Hoeven:

Leerredenen. Twee deelen. — *Gedenkschrift van het Seminarium der Remonstranten.* Met gegraveerden titel en afbeelding van den gedenkpenning ter gedachtenis van het tweede eeuwfeest te Amsterdam, op den 28 October 1834 plegtig gevierd. *Rodevoeringen*, een deel. — *Afscheid van mijn hartelijk geliefde Rotterdamsche gemeente*, op Zondag den 28 October 1827. — *Oratio de Germano Theologo.* Literarum Sacrum Interprete. 8 Maj. — *Redevoering over den echten Godgeleerde.* Een uitlegger der H. Schrift. — *Rede bij de plegtige onthulling van het standbeeld van Prins Willem den Eersten* Op den 17 November 1845 te 's Gravenhage, in de groote zaal van het Paleis in het Noordeinde gehouden. — *Redevoering bij de plegtige inhuldiging van het standbeeld van Michiel Adriaanszoon de Ruijter.* Te Vlissingen, op den 25 Augustus 1851, in de Groote Kerk uitgesproken. — *Eenheid in het noodige, vrijheid in het twijfelachtige, in alles de liefde.* Eene voorlezing. Voorafgegaan door een' brief aan Dr. C. Ullman. *De verkondiging des Evangeliums aan alle volken*, de voorwaarde van de wederkomst des Heeren en van de voleindiging der wereld. Opwekkende rede, gehouden ter algemeene vergadering van het Nederlandsch Zendeling-Genootschap. — *Joannes Chrysostomus*, voornamelijk beschouwd als een voorbeeld van ware kanselwelsprekendheid. *Bijbelsche Landschappen.* Naar afbeeldingen op de plaats zelve vervaardigd, met bijgevoegde tafereelen.

✱ **Gouda**, 1 Augustus. Bij de op heden plaats gehad hebbende herstemming voor één lid van den gemeenteraad waren ingekomen 369 biljetten, waarvan 4 in blanco en de stemmen verdeeld waren als volgt: de heer J. Smits Hzn. 248 en de heer J. B. Peeters 117, zoodat eerstgenoemde heer gekozen is.

Ingezonden Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Het schijnt dat onze gemeenteraad in sommige zijner keuren en verordeningen er op uit is, om de stad Leijden, die waarlijk op geen materiëlen vooruitgang bogen kan, aan zijnen eenigzins gewijzigden naam *lijden* volkomen te doen beantwoorden. Gebukt onder eene ontzettende zwaarte van gemeentelijke accijnsen en opcenten, met een kwijnenden, en in verhouding tot Rotterdam (dat zij in grootte verre overtreft) onbeduidenden handel, van tijd tot tijd door kapitalisten en kapitalen verlaten, meer dan te groot voor het getal harer inwoners, waardoor de huurwaarde van huizen en andere onroerende goederen zeer laag is, rest der stad, wanneer men er het door de academie aangebragte vertier afrekent, niets dan het fabriekwezen, dat, ofschoon het nog veel te wenschen overig laat, leven en bedrijvigheid en eene betrekkelijke welvaart geeft.

Het zijn voornamelijk de fabrieken, die aan duizende hier ter stede werk verschaffen, die nijverheid voeden, de neringen staande houden, de consumtie bevorderen, de kapitalen doen circuleren en de verschillende ondernemingen direct en indirect aanmoedigen. Van deze op feiten steunende waarheid schijnt de Raad der Gemeente Leijden, niettegenstaande de meest droevige dagelijksche ervaring nog niet doordrongen te zijn. Immers, in plaats van het fabriekwezen langs allerlei wegen aan te moedigen, gelijk het eene gezonde huishoudkunde vordert, worden de ondernemers, soms om de nietigste redenen, in hunne nijverheid belemmerd. Om de nuttelooze ruïne te behouden, die slechts dient tot eene zeer ondoelmatige exercitie-plaats voor de rijdende artillerie, hier ter stede in garnizoen, of tot het geven van een bal-champêtre ter gelegenheid der maskerade, of tot andere soortgelijke doeleinden, ging voor deze Gemeente reeds vroeger de oprigting van belangrijke katoen-fabrieken, die thans aan Haarlem bloei en welvaart schenken, verloren.

Thans wil men, als maatregel ter bevordering der gezondheid het ophangen van wol, kettingen, schapenvellen, garen, enz. langs bruggen en grachten verbieden, en dus aan de wol- en andere fabrieken onoverkomelijke hinderpalen in den weg leggen. Wij zouden dezen maatregel van ganscher harte toejuichen, indien hij noodig, en zijn nut werkelijk bewezen ware; doch in den regel geschiedt dit, voor de fabrieken zoo onmisbare ophangen van wol, kettingen, schapenvellen, garen, enz. op plaatsen waar geene of slechts weinig passage is, en waar, ten bewijze daarvan, het soms hooge gras dikwijls moet worden uitgeroeid, dat de straat of gracht bedekt. Tot nog toe is er nimmer eenige klagte over de onzuiverheid en ongezondheid der stad vernomen, integendeel, er wordt, ook zelfs door vreemdelingen, die aan zuivere en gezonde lucht gewoon zijn, met lof over het heldere en de reinheid der stad, hare woningen, grachten en straten gesproken. Wij voor ons zouden dezen reinheid bijkans betreuren, daar zij uit het in verhouding tot de uitgebreidheid der stad zeer klein aantal inwoners doorvloeit; maar dit zij hoe het wil, de maatregel voormeld zal, wordt er toe besloten, aan de wol- en andere fabrieken, wezenlijke belemmering en nadeelen veroorzaken, die schadelijk zullen terugwerken op de nijverheid en welvaart der inwoners.

De Raad overwege daarom, dat elke bepaling van beperkenden aard, die de nijverheid treft, en niet door de strengste noodzakelijkheid wordt gebillijkt, eene onverantwoordelijke daad is, welke hare gevolgen ook aan de gemeentelijke finantiën zal doen gevoelen, en de belanghebbenden zien toe, dat zij niet om ongegronde redenen in hun bedrijf worden gestoord, en schromen niet, om, wanneer het hunne belangen betreft, die in zekeren zin ook algemeene belangen zijn, den Raad hunne bezwaren door gemotiveerde adressen kenbaar te maken, of met hunne zaakkennis tijdig voor te lichten. Het is niet het verbod op zich zelf, waartegen wij opkomen, maar het *beginsel*, dat wij in het belang der Gemeente gevaarlijk achten, aangezien elke noodelooze beperking eene ramp is voor de nijverheid.

Gelieve, Mijnheer de Redacteur, deze regelen in uw geacht dagblad op te nemen, waarmede gij verpligten zult

Leijden, den 31 Julij 1855. VERITAS.

Publieke Vermakelijkheden.

Kon. Fransche Schouwb., Zaturdag 4 Aug. LA FAMILLE DU FUMISTE, vaudeville en 2 actes, LE BAL DU GRAND MONDE, vaudeville en un acte; LANTERNE MAGIQUE, chansonnette, et QUI SE RESSEMBLE SE GÊNE, vaudeville en un acte.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 2 Augustus 1855.

Nederland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2½	63 9/16 5/8
Dito Certificat.	3	75 11/16
Dito Dito.	4	98 5/8 11/16
O. I. Leening	4	
Amort. Syndic.	3½	90½
Hand.-Maats.	4½	
Belgie.		
Certificaten	2½	
D° *Rotschild*	2½	51½ 5/8
Frankrijk.		
Obligatien	3	
Spanje.		
Nieuwe	1	18⅞ 19
Dito Buitenl.	3	87⅞
D° Binnenl. a/m.	3	81⅛ 3/16 ¼
Bew. Sp. Com.		
Amort. Schuld.		
Portugal.		
Londen nieuwe.	3	89 11/16 ¾
Dito uitgest.	4	

Rusland.	Pct.	
Hope 1798/1816	5	103¼
Dito 1828/1829	5	
Cert. 1831/1838	5	
Dito Dito	4½	89½
Dito *Hope*	4	
Dito *Stieglitz*	4	78¼
Dito dito 5e Ser.	4	
Dito 1854	5	82¼
Inschr. Assig.	6	
Certific. dito.	6	
Polen.		
Obligatiën	4	71¼
Oostenrijk.		
Metaliek	5	61⅞ 62
Dito bet. Amst.	5	73½ 5/8
Dito Nation.	5	66½ [illegible]
Dito 1847	2½	31 11/16
Dito 1851/1852	2½	31 11/16

Mexic., te Lond. 3 pct. 21⅜, ½; dito Onh. 21⅜; Gren., te Lond. p. s. 100. 2½ pct. 17¾, 18; Ecuad. Venez. Uitg. 1 pct. 12⅜.

Londen, Consols 91; 1 pct. Spanje 18¾, ⅞; Werk. Gren. 18½, 19; Uitg. 7.

Weenen, 5 pct. Mexic. 77½; Wissel op Londen 11[illegible]

Van de genoteerde fondsen was de omzet in Holl. 4 p[illegible] Spaansche en Oostenrijksche tot beter prijzen zeer geanimeerd; de andere soorten sluiten bij weinig affaire bijna als gisteren. Alleenlijk Grenada's zijn door aanzienlijke koopordes voor [illegible] Rek. ¾ gestegen.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.